

сакрални макротопоними са маркери в организацията на общоетническото пространство и са своеобразни посредници между него и регионалното пространство в модела на усвояването на пространството чрез номинация на най-важните обекти в контекста на митологичните представи. (Калоянов 1989 а: 75; Джевтерова 2004:49)

Най-разпространените фонетични варианти на топоса „монастиря“ са манастирище, манастирче, манастир, клепало, клисе. Понякога с функции на негов вариант са и черковище, черквище, аязма. Но те имат и собствен смислов заряд. Така че, освен фонетичните варианти, са налице и семантични варианти, проектирани в различни наименования, свързани с основния топос - калугера, калугерец, калугерищница, калугерски ливади и т.н.

Много често топосът „монастиря“ е с конкретна проекция в реалното пространство, изразяваща се в наличието на зидове или основи на сгради, най-вече на черкви. Но нерядко в преданията се говори за конкретни местности, за които няма съхранено знание за наличие на следи от постройки (понякога побит камък). Но почти винаги битува презумпцията у местното население: „Щом тъй са казва, трябва да е имало нещо там.“ Или „На туй място му казват манастира. Може би там е имало манастир. И казва ми: На коя нива ши идим? - На манастира.“ Тоест, топосът „монастиря“ е винаги мотивиран и не подлежи на съмнение неговата истинност, както и съотносимостта му със съответното селище в динамичен конкретно исторически план - стари селища, преместване и ново селище. В този смисъл този топос изпълнява центроорганизиращи функции в пространството. В повечето случаи „монастиря“ е ситуиран в местното знание горе спрямо селището, разбирано в планината, гората като конкретно географско пространство. Но във фолклорните представи ГОРЕ не е само географско измерение. ГОРЕ се схваща в ценностен аспект - високото място, съотносимо с друг тип критерии, неприсъщи за